

Transkribering er et tilbud til deg som av ulike grunner ikke kan lytte til podcasten. Denne transkriberingen er gjort ved hjelp av kunstig intelligens. Tekstbaserte alternativ til lyd sikrer at alle får tilgang til samme informasjon og er en viktig del av arbeidet med å fremme universell utforming.

Utskrift av lydfil om plan

Siv

Da sitter jeg her med Anette Mustadslie, ordfører i Gausdal kommune, og jeg har kommet hit for å snakke om plan fordi jeg vet jo at dere her i Gausdal jobber veldig bra med det. Men aller først kan ikke du fortelle meg, hvorfor er det så viktig det her med plan?

Anette

Det er jo gjennom planer at vi sier noe om hvor vi vil med kommunen vår, hvor vi vil være om noen år, og som er viktig for oss i framtida. Så for å ha noe å manøvrere etter som kommune, så er det jo viktig å ha et godt og oppdatert planlegg da. Og så tenker jeg at det er det er så veldig fort gjort å tenke at politikk handler om enkeltsaker. Men enkeltsakene stammer jo fra en plass, så jeg vil jo påstå at meste i en kommune er jo av saker som kommer til et kommunestyre er jo forankret i en overordnet plan.. Det er viktig både å lage planer, og det er viktig å ha kunnskap om planer.

Siv

Vi har jo snakket med en del folkevalgte i forbindelse med at vi har lagd dette kurset her, og det er flere sier det er at Jeg skjønnte for sent hvor viktig planen var, og jeg synes at plansystemet og hele alt der planarbeidet var sånn vanskelig å forstå. Har du noen råd til de som er helt nye i politikken? Hvordan skal du liksom gripe det an?

Anette

Ja, først så tenker jeg at det er greit å si at plansystemet er vanskelig å forstå. Det er ikke selvforklarende og så enkelt å bare hoppe inn i og og skjønne sammenhengene. Og jeg tror kanskje ikke man skal ha ambisjoner om å. Skjønne absolutt alt helt fra starten her, men jeg tror hvis jeg skulle gitt et råd da til noen som var helt ny i mitt kommunestyre, så ville jeg tenkt altså. noe av det første vi får presentert, når vi setter en ny periode, er jo handlings- og økonomiplan og budsjettet for neste år. Og mitt råd ville kanskje da være; ikke vær så opptatt av de tallene som står i det budsjettet eller ikke vær så nødvendigvis så veldig opptatt av de små enkelttiltakene, men gå bak og les teksten bruk tid på å skjønne hvorfor de enkelte tiltakene er foreslått. Bruk tid på å forstå hvordan vi har tenkt eller hvordan kommunedirektøren da har tenkt når økonomiplanen er lagd for da tror jeg kanskje at du lettere vil se sammenhengen mellom tiltak og og plan da, og da vil du og kanskje lettere kunne se hvem du har lyst til å gå inn og påvirke.

Siv

Og når du sier gå bak da tenker du, da skal vi rett og slett gå og se i noen planer?

Anette

Ja, jeg tenker at fordi når vi får presentert et forslag til budsjett og økonomiplan, så ligger det jo en begrunnelse bak tallene. Og hvis du går inn og les dem, så vil du jo se at det er noen målformuleringer. Det er noen grunner til at man har tenkt som man har tenkt, og dem er jo ofte hentet fra kommuneplanens samfunnsdel så hvis du går tilbake da til kommuneplanen samfunnsdel og les litt mer om årsakene til at man har satt de målene. Så vil du liksom skjønne sammenhengen, tror jeg på en bedre måte enn om du går liksom rett på tusenlappene i budsjettet. Og så er det alltid nok folk i gruppen din eller i hvert fall i kommunestyret som kan forklare det veldig greit. Hvordan tallene er satt opp og hvordan det fungerer. Ikke vær så redd for om du ikke forstår det, men men for din egen del, så vil det være lettere å være hvor du skal påvirke hvis du kjenner bakgrunnen for hvorfor tingene er som dem er. Ja og et annet godt råd tenker jeg er at du må Du vil helt sikkert helt i starten på perioden møte noen vil få prøve å forklare plansystemet -garantert, og da er mitt beste råd; utfordre dem som prøver å forklare det på å være konkrete. Gi eksempler forklar hvordan de ulike planene henger sammen med konkrete eksempler, at det er blitt lettere å forstå, og jeg kan garantere at det spørsmålet du stiller, vil det helt sikkert være mange andre i den kommunestyresalen som har lyst på svar på garantert, så man må ikke være redd for å spørre og be om å få ting, forklart flere ganger.

Siv

Det er et veldig godt råd. Grunnen til at vi har kommet hit til Gausdal, det er jo at vi vet at her i forrige periode, jobbet dere veldig systematisk med plan, og dere har gjort noen grep som dere ikke har gjort før. Kan ikke du fortelle litt om hvordan dere har jobbet?

Anette

Ja, vi har hatt et veldig hadde det veldig bevisst forhold til hvordan vi skulle jobbe med planen i forrige periode. Vi har forenklet så mye vi klarer. Vi har prøvd å kjøre kortere prosesser enn de kanskje har gjort tidligere, også det som kanskje i hvert fall for min del da har vært viktigst, er at vi har vært veldig opptatt av at de folkevalgte, altså kommunestyret, skal sitte i førersetet når vi når vi utarbeider planer.. Jeg hører jo det beskrives liksom at kommunestyret ofte bare har framlagt en plan som administrasjonen har utarbeidet. Og så har du egentlig ikke noe forhold til den planen når den blir lagt fram. Du kan synes at det står fine ord der, men du forstår kanskje ikke bakgrunnen for hvordan og det? Du får heller ikke nå eierforhold til den planen, så vi har vært veldig bevisst på å prøve å gjøre noe med det, og det har vi blant annet gjort gjennom da vi jobber med kommuneplan samfunnsdel for eksempel, så setter vi ned en politisk redaksjonskomite. Der er det representant fra alle partier som er representert i kommunestyret. At og der vi var veldig tett på utarbeidelsen og bland da vi satt konkret og jobbet med ordlyd. Vi satt konkrete å jobbe med satsingsområder. Vi satt konkrete og jobbet med mål, og så hadde da de som satt i den redaksjonskomiteen hadde da et ansvar for å ta diskusjonen om tilbake i egen kommunestyregruppe og hadde og ansvaret for å løfte problemstillinger som gruppa synes var vanskelig opp til diskusjonen i fullt kommunestyre. Og det gjorde jo at vi fikk diskusjoner rundt satsingsområder og mål. Og ja det meste egentlig på et veldig mye tidligere tidspunkt enn vi kanskje har gjort før da, og det har vært i hvert fall min påstand at det har vært nyttig for det politiske arbeidet. Jeg tror det har vært viktig for at vi har klart å bygge kultur i kommunestyret, og jeg tror at det har løfta bevisstheten rundt plan. Og jeg tror det har forenklet måten vi jobber med planer generelt. Da som er som på en måte bygge bygge på samfunnsdelen.

Siv

Den måten å jobbe på har de gjort noe for det andre arbeidet dere har i kommunestyret de andre sakene?

Anette

Nei, nå har jo vi over der lenge før den her perioden, og der vi jobber med i mange år i Gausdal og ha en litt sånn gruppearbeid måte å jobbe i kommunestyret på og det, og det har vi jo fortsatt med, så det er kanskje et grunnlag. Det ble kanskje lagt allerede da vi begynte med det, at vi av og til frir oss litt fra sakslista og å legge fram problemstillinger til diskusjonen som ikke nødvendigvis skal ende opp med et vedtak. Og det tror jeg vi bare skal fortsette å bygge videre på, for det er jo noe med å kunne ta strategiske diskusjoner i kommunestyret da, og dem er ikke nødvendigvis henger ikke nødvendigvis sammen med enkeltsaker, så noen ganger og bare løfte blikket litt det. Det er bra, tror jeg for oss.

Siv

Hvis noen av de som sitter og hører på denne lille podkasten vår, tenker at det Jeg skulle ønske vi kunne jobbe sånn som de gjør i Gausdal med planer, for vi jobber helt annerledes. Har du noen råd? Hva, hva skal du gjøre?

Anette

Jeg ville vel kanskje begynt med å ta en prat med ordføreren og høre om man kanskje kunne Vurdert og legge. vurdert å legge opp arbeidet annerledes i kommunestyret, men så tenker jeg at alle planer som du har gjennom i et kommunestyre starter med et planprogram. Som er en plan for prosessen, og i den når du skal behandle den - Da legges jo rammene for oss med arbeidet skal foregå videre, og hvis du tenker at den bør foregå på en annen måte enn det det blir lagt opp til, så tenker jeg at det er en veldig god anledning til å fremme noe forslag om det. Fordi medvirkning for eksempel også medvirkning av medvirkningsprosessen, skal være i en planprosess er, blir jo bestemt gjennom planprogrammet, og da er det viktig å tenke at medvirkning. Det handler ikke bare om hvordan vi skal få innbyggerne våre til å medvirke eller næringslivet til å medvirke eller andre aktører til å medvirke. Det handler jo og om hvordan de folkevalgte selv skal medvirke i en planprosess. Så jeg tenker at planprogrammet er en en mulighet da for å få lov til for å få dreid planarbeidet i den retningen du har lyst.

Siv

Og det planprogrammet er noe som man kanskje bare vedtar litt sånn fortløpende eller uten diskusjon.

Anette

Jeg tror ofte det er. Jeg tror ofte det er lett å tenke at at planprogrammet i, altså det er ikke så farlig vi tar. Vi tar det viktige diskusjonen om en annen gong, og når diskusjonen da kommer opp at så er det egentlig for sent da. Så så det er viktig å være på når planprogrammet vedtas av mange grunner, men og av medvirknings hensyn.

Siv

Jeg vil si tusen takk for at vi fikk komme hit og høre lite grann om hvordan dere jobber, og så har dere og vært med i et prosjekt for det her å komme i gang tidligere. Men det kan vi legge ut noe materiale om så folk kan lese mer. Tusen takk Anette.

